

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 290

от ..... 09. 09. 2024 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

КЕИ „Очно изворче“

от находище на минерална вода „Нареченски минерални бани“, с. Нареченски бани, община Асеновград, област Пловдив има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находище на минерални води „Нареченски минерални бани“ е разположено в териториалните граници на с. Нареченски бани, община Асеновград, област Пловдив.

Формираща среда на минералната вода

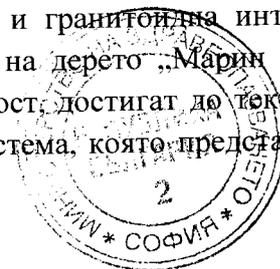
Находището е проявено в тектонски интензивно обработената гранична област между докамбийските гнайси на Бачковска свита на север от р. Чепеларска и мраморите на Добростанска свита, заемащи площите на юг от реката. Районът попада в обхвата на т. нар. Нареченски разломи, които представляват разседи с направление запад - изток, които следват долината на р. Чая. Разломите имат наклон 70-80°, като западат в южна посока. Съпътствани са от гъста мрежа от субпаралелни на тях по-млади тектонски нарушения, установени при сондажните работи в находището. Главните и второстепенните разломни нарушения, както и пукнатинните системи в района образуват сложна пукнатинно-водонапорна система, определена като Нареченска пукнатинна система, която представлява основна водовместваща среда за минерални води.

Подхранване на находището

Основната зона на подхранване на минералните вода са площите на север от Нареченските разломи, заети главно от гнайси.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералните води е възможно да е и гранитоидна интрузия, която се разкрива във вид на малко петно, високо по долината на дерето „Марин дол“. Водите се насочват в дълбочина през зоната на екзогенна напуканост, достигат до тектонски смляната (милонитизирана) зона на разседите от Нареченската система, която представлява и основен

водоупорен екран на водите, и поемат пътя си нагоре в дренажната зона на находището, високо в левия склон по долината на р. Чепеларска.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Водовземните съоръжения, разкрили минералната вода на находище „Нареченски минерални бани“ са КЕИ „Бански каптаж“ (Галерията), сондаж № 5, КЕИ „Козлето“, КЕИ „Солено изворче“, сондаж № 4 и КЕИ „Очно изворче“.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-240/12.03.2013 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси за находище на минерална вода „Нареченски минерални бани“, както следва:

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	QEP1 Кл/сек/	QEP2 л/сек/	QEP3 л/сек/		QEP1 Кл/сек/	QEP2 л/сек/	QEP3 л/сек/
Находище на минерална вода, „Нареченски минерални бани“, с. Нареченски минерални бани, община Асеновград, област Пловдив	0,95	1,43	-	19-28,5	Σ 2,38	4-13,5	Σ 116
	2,38						

технически възможен дебит:

Водовземно съоръжение:	Технически възможен дебит	ДВН	Допустимо понижение Слоп.	Допустима кота на динамично водното ниво	Допустима дълбочина на водното ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	T (°C)
КЕИ „Очно изворче“	0,13	-	-	-	Изливане на кота 634,97	19,0

Каптиране

КЕИ „Очно изворче“ е каптиран през 1932 г. и прекаптиран през 1941 г. и 1951 г. при първоначалното му каптиране е измерен дебит от 0,23 1/s при температура на минералната вода 21°C. След прекаптирането през 1941 г., когато изворната вода е събрана чрез галерия с дължина 6,90 м, дебитът е увеличен до 0,384 1/s, а температурата на водата до 22°C. През 1951г. е изградена галерия с дължина 12,0 м, в края на която се намира шахта с дълбочина 6,0 м. Получен е дебит от 0,158 1/s при температура 21,5°C.

Достъпът до каптажното съоръжение на извора понастоящем е невъзможен. Водата от извора постъпва гравитачно към обществена чешма, която се използва за питейни нужди.

Санитарно-охранителна зона

Със Заповед № 120/12.01.1977 г. на министъра на народното здраве са утвърдени зони за хидрогеоложка и санитарна охрана на „Нареченски минерални бани“.

В § 144а, ал. 1 от ПЗР към ЗИД на Закона за водите до приемането на наредбата по чл. 135, т. 6 за определяне на зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води и издаването на заповедите за определяне на санитарно-охранителните зони по реда на посочената наредба границите и режимите на средния и външния пояс на учредените преди 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водовземно съоръжение, се запазва.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	5,29	1,364
Cl ⁻	51,77	7,155
SO ₄ ²⁻	531,66	54,231
CO ₃ ²⁻	< 6	0,000
HCO ₃ ⁻	463,74	37,249
HSiO ₃ ⁻	-	-
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000
Сума:	1 052,46	~100,00
Сух остатък при 180°C	1340	mg/l
Сух остатък при 260°C	1316	mg/l
Електропроводимост	1876	μS/cm
pH	7,47	

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Ca ²⁺	88,18	22,632
Mg ²⁺	21,89	9,267
Na ⁺	288,47	64,538
K ⁺	22,36	2,941
Fe-общо	< 0,02	0,000
Li ⁺	0,84	0,6224
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	421,74	~100,00
H ₂ SiO ₃	103,8	mg/l
Обща минерализация	1578	mg/l
Въглероден диоксид	< 25	mg/l
Сероводород	< 0,5	mg/l
Дебит		0,13 l/s
Температура		19 °C

Външен вид: Водата е безцветна, без утайка и без мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,064	Никел	< 0,005
Арсен	< 0,010	Олово	< 0,010
Антимон	< 0,005	Селен	< 0,010
Бор	0,654	Хром	< 0,005
Барий	0,011	Цинк	0,031
Сребро	< 0,050	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,003	Цианиди	< 0,010
Мед	< 0,050		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 343 от 26.11.2020 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № П-1418 и № П-1415-1 от 26.10.2020 г. на ЛИК при РЗИ Пловдив.

4. Радиологични показатели

Обща α- активност	0,480±0,099	Bq/l	Радон-222	165,3±20,1	Bq/l
Обща β- активност	1,31±0,22	Bq/l	Естествен уран	0,0100±0,0020	mg/l
Радий-226	0,108±0,031	Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10	mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 049a и № W 049b от 26.04.2021 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ и Експертна оценка за определяне на общата индикативна доза от поглъщане на радионуклиди с минерална вода.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 22±2°C	< 1 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (аерококи)	< 0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 36±2°C	< 1 КОЕ/см ³	Ешерихия коли	< 0/250 см ³
Колиформи	< 0/250 см ³	Сулфитредуциращи кластридии	< 0/50 см ³
		Псевдомонас аеругиноза	< 0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № П-1418 от 26.10.2020 г. на ЛИК при РЗИ Пловдив.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от КЕИ „Очно изворче“ от находище на минерална вода „Нареченски минерални бани“, с. Нареченски бани, община Асеновград, област Пловдив е 1578 mg/l. Характеризира се като високо минерализирана, студена, сулфатна, хидрокарбонатна, натриево-калциева, флуорна и силициева вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Поради установено високо съдържание на „флуор“ (установена стойност от 5,29 mg/l) водата се определя като неподходяща за употреба за питейни цели. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатно, сулфатно, калциево, натриеви, флуоридни и силициеви съставки. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата спомага за лекостепенно намаляване хиперацититета на стомашния сок, ако се приема 60-90 минути преди хранене, стимулира кинетиката на жлъчните пътища и има противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб. Доказано е също, че хидрокарбонатната вода предизвиква така наречената разреждаща секреция в стомашно-чревния тракт, което обуславя едно от най-популярните им въздействия в балнеологията - предизвикват перисталтичен ефект от преразтягане на червата, който води до очистителен ефект. Тези води стимулират кинетиката на жлъчните пътища, имат противовъзпалително действие и влияят върху секреторната функция на черния дроб и жлъчния мехур, като предизвикват холеретично и по-малко холагонно действие. Хидрокарбонатните води въздействат върху обмяната на веществата при затлъстяване чрез очистителния ефект, при захарна болест като подпомагат пълното изгаряне на въглехидратите и гликогенообразуването, подобряват пуриновата обмяна, като спомагат тяхното пълно изгаряне от организма. Наличието на силиций има адстрингентно и антисептично въздействие и намира приложение за лечение на кожни заболявания.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното темперирание до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни (подагра, затлъстяване, диабет и др.); лица експонирани на вредни вещества (спомага за пречистване на бъбреците и черния дроб от вредни вещества натрупани вследствие на отделяните вредни газове от заводи, автомобили и др.).

Противопоказания за вътрешно (питейно) балнеолечение: до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

Инхалационно лечение при хронични заболявания на горните дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното *темпериране до 35-37°C*) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни заболявания в ремисия (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулопатии и др.); след оперативни интервенции на опорно-двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния); кожни (хронични дерматити, псориазис); гинекологични заболявания (хронични гинекологични възпаления на женската полова система-стерилитет, метрити, хронични аднексити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели.

В случаите, когато минералната вода от КЕИ „Очно изворче“ от находище на минерална вода „Нареченски минерални бани“, с. Нареченски бани, община Асеновград, област Пловдив се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

Минералната вода не е подходяща за употреба за питейни цели.

ЗА МИНИСТЪР:
ДОБРОМИРА КАРЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-623 от 03.09.2024 г.)

